שלשים וששׁ פרק ראשון כריתות

שאין עונשין מן הדין. דלא אמרינן מה לאחר מותו גרידא לו מן האם גרידתא עונש עליה מן האב ומן האם לא כ"ש: כ' כתיב אימא. לר"י אין עונשין מן הדין ועונש באמותו מן האב ומן האם לר' יאמר נפקא ליה דליף עונש מאזהרה כשם שהזהיר עליה כשאר עריות כך עונש עליה ואזהרה דילה מפרש במסכת מכות (דף יד.). דאמר קרא עכות בת לאביך לו האם עשה מ"מאין לי אלא בת אביך שלא בת אמך מה אמך ובת אמך שלא בת אביך בת אביך ואמך מנין מ"ל (שם) אמותן היא לא תגלה ערותה וכשם שהזהיר עליה כך עונש עליה: (ג) **ר"ר אלעזר חלוק מעשות שמים:** שלא עשאן שיהם בעולם אחת מהם מיב שמים: **כרם באמותו.** דפרנו הה קרא למאי אמא: (ד) הנה"ם כיון דלאחין מתלקין לא מיבעי ליה למלק על אמותו שהיא אמות אביו ואמות אמו שהרי יש בה ג' לאחין: ה"ג **לר' יאמר כדאים ליה** (ה) **לרבנן מיבעי להו לחייב בת אביו ואמו לומר שאין עונשין מן הדין.** וכוליה קרא משום אמותו דקיפא אמא ובמכיל מדום אחד דרך לשנות פרשה שנאמרה: **ורבי יאמר מיבעי ליה כו' עד פיפא** ל"ג לה ומיבעי ומשיבא הוא מתמלמידים טוענין (ו) עד כאן הנה"ם: **ומייבין עליהן** (ז) **בשני עונשה.** על כל אחד כי עביד להו בהעלם אחת: **אגא מאי קשיא:** מכלי אמרן לעיל ממניינא לבני אמא שאם עשאן כולן כו' היכי משכחת לה לשלשים ותרנע מעשות אחד (ח): (ט) **גברא.** הוא דרכע לבהמה: **איפפא.** כגון שנעבדה לבנה ולבן בעלה ולחמיה ולחמתה ולבהמה וכן הלאה: (י) **פכא על פזוזה ועל הבהמה.** לאין כאן לד אשה. פסח ומילה לא מצי למיקבע דלאו משום מעשות נקבו להו דהא לאו בני קרבן מיעבו לאין קרבן אלא על לאו כדמפרש לקמן: **ור' שמעאל היא.** כפרק ד' מיעות (יא): **והא מדקתני.** בכלל כריתות מגדף לאמשמעינן דמביא קרבן ומוקמי לה לקמן כר"ע דאמר בסוף פרקין (דף ז.) מגדף מביא קרבן ריש"ל נמי ר"ע: (יב) **דאמר רבי אבהו.** בפרק ד' מיעות (סנהדרין נד:): **לא יהיה קדש** מאזהרה לנעבוד ועונש מגזירה שוה דמביא (יג) **וגם קדש היה בתרן.** ולא קשיא נמי עריות היינו מלינו מזהרה לאשה כמו לזכר ומשיבו דאמר כמולנו (יד) **לא פריק** הכי אלא המם כיון דאיכי נמי מיתחייבא מביאה קרינא בה הנפשות העושות אבל משכב זכר דלא מתחבי בעי מזהרה. (טו) **וגבורי כתיב דאין זכור לבהמה ולא מיקבי קדישות: ר"א אמר.** בגבורי

בהבמה והביא בהמה עליו הא אמר אביי הבא על הבהמה (יב) **והביא בהמה עליו אף לר' ישמעאל אינו חייב אלא אחת דכי כתיב קרא בגברי כתיב ר"א משמיה דרב אמר תנא תני שלשים ושלש חטאות** (יג) **ותני שלש כריתות לסיומינהו** (יד) **בכריתות דקתני סיפא פסח ומילה במצות עשה פסח ומילה אמאי קתני להו ואיתימא לאיתויי קרבן עליהון מי מייתי** (טו) (טז) **ותתני' הוקשה כל התורה כולה לעבודת כוכבים דכתיב** [5]**תורה אחת יהיה לכם לעושה בשגגה והנפש אשר תעשה ביד רמה מה עבודת כוכבים שב ואל תעשה אף כל שב ואל תעשה אלא לאו ש"מ תנא שלשים ושלש חטאות** (יז) **מאן דעבדי בשוגג והדר תנא שלש כריתות** (יח) **לסיומינהו לכריתות ש"מ: המחלל את השבת: אמרי שבת מ' חסר אחת הוויין א"ר יוחנן** (יט) **תנא שגגת שבת וזדון מלאכות דלא מחייב אלא חדא** (כ) **דתניא הנה שהיא אחת** [5]**שגגת שבת וזדון מלאכות וניתני זדון שבת ושגגת מלאכות דמחייב מ' חסר אחת דתניא** [5]**ועשה מאחת מהנה פעמים שחייב אחת על כולן ופעמים שחייב על כל אחת ואחת** (כא) **(דתניא)** (כב) **אחת שהיא הנה זדון שבת ושגגת מלאכות תנא שגגת שבת וזדון** (כג) **מלאכות דמחטאת מיהא לא מיפטר וכן אתה מוצא גבי עבודת כוכבים דקתני** (כד) **ישגגת עבודת כוכבים וזדון עבודות** (כה) **שגגת עבודת כוכבים היכי דמי אילימא דעמד בבית עבודת כוכבים וסבר בית הכנסת היא והשתחוה הרי לבו לשמים ואלא דחזא אנדרטא וסגיד לה אי דקבליה עליה באלוה בר סקילה הוא** (כו) **ואי דלא קבליה באלוה לאו מידי הוא אלא מאהבה ומיראה הניחא לאביי דאמר חייב** (כז) **אלא לרבא דאמר פטור מאי איכא למימר אלא**

תוספות לומר שאין עונשין מן הדין. תימה דלעיל משמע דלאחותו שהיא אחות אביו כי' הא מדא מיבא מחייב ואמלה אי אין עונשין מן הדין מיכו אינא דמהה ליף מן דגלי הכא ה"ה לגבל אל קשה לעקמן ס"ג (דף יג:) מגן ים מוכל אלמה אחת וחייב כי' לדמיין מיין דמחיר טפי וכ"ת ליף מהכא מה לאחותו שכן לא הותרה מכללה רים מתהלין דשאלי אלא לאיסור אחותו ומכולא לא מחייב לאין עונשין מן הדין ר"ל דמשום דבעי לאיסור אחותו שהיא ערוה לחייב כי' לדמיין מצד לא' דרוה כרת לאיסור אחותו אלא אף כל שהיא ערוה חייב כל דרוה כרת דלא אמרינן דלא אמרי לחייב כל אחת ואחת דמה אחותו מיהדות שהיא ערוה לחייב על דרוה כרת ועל שנגתה חטאת אף כל שהיא ערוה חייב כל דרוה כרת ולא שנגתה חטאת: והלא שלמים בכולל כל הקרשים היו. דכתיב אמרי אליהם לדורותיכם כל איש אשר יקרב מכל דורותם הוי אף אחותו נמי יצאה מן הכלל ללמד על הכלל כולו: אמר לך רב ביבי וסיגה. דהא בריתא סייגא לדו כי אמרת כו': הכא נמי סה אחותו מיהדות שהיא ערוה ואין לא היתר לעולם בחיי אוסרה. ובאיה מהרות לעולם לאחיי שאוסרה אף כל שאין לה היתר בחיי אוסרה חייבין עליה כרת: יצאת אשה אים שיש לה היתר בחיי אוסרה שאם נתן לה גט מותרת לבעלה ונמצא דאין לה היתר לבעלה לאחר נתינה הלכך לא מצי אחותו ללמד על הכלל כולו: איי יוה כר. מהכא ילפת לחלק דאמר קרא כי כל אשר יעשה מכל התועבות הני ומולמו עריות בין אחותו בין אשת אים בין נדה בולדו שייבי בהאי קרא דאיל וכך דאחותו שייבא בהאי קרא מה זו שיצאת חייבין עליה כפני עצמה אף כל השאר נמי אף אותן שיש בהן היתר בחיי אוסרן: ולר' יצחק. דפליג בפס' מכות עלה דההיא דתנן כל חייבי כריתות שלקו נפטרין מידי כריתתן דלא מיבעי ליה דמיבעי ליה ל